

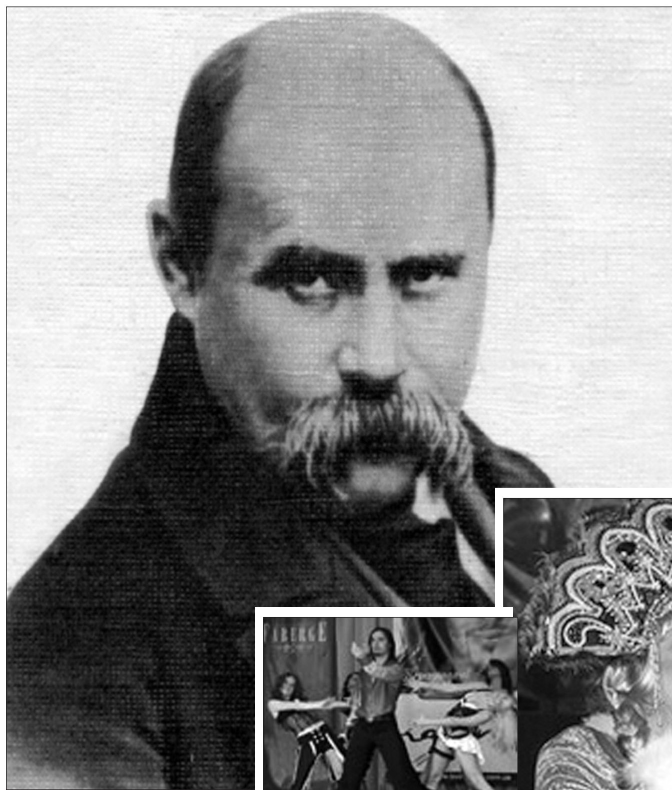
Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 20 лютого 2007 року № 8 (172)

ДО ПРЕЗИДЕНТА

КОНФЛІКТ МІЖ КУЛЬТУРОЮ І ХАМСТВОМ

Пане Президенте України!

Пан В. Докаленко, Президент Національної телекомпанії України, очевидно ж, із благословення культуррегента України Табачника і міністра Богуцького, вирішив 9 березня, у святий для українців День пам'яті Тараса Шевченка, влаштувати "Вибірковий концерт Євробачення". Ці провокатори, що стоять поза українською культурою, не просто тицьнули пальцем у календар – вони задумали якнайдошкульніше принизити національну гідність українців. Реклама вже звучить по радіо. Отже, у традиційні Шевченківські дні весь інформаційний простір буде заповнений не Шевченком, а чимось таким, про що давно складено приказку: "Чорт ладу не питає, аби крик був".

Головним фігурантом цієї "свистопляски" має виступати вульгарна істота, яка не володіє жодною мовою, не належить до жодної культури і до жодної статі, відома в народі як Верка Смердючка. ВОНО, ця карикатура на українство, на думку директора творчого об'єднання музичних та розважальних програм НТКУ Олени Мозгової, вважається найімовірнішим претендентом представляти Україну на Євробаченні! І це вже підтверджують опитування. Знають, кого питати.

Цілком у дусі "культурної політики" Табачника, яку, як відомо "нельзя вести...только в интересах узкого слоя украиноязычной интеллигенции, которая просто боится конкуренции во всем". Культурна політика нинішнього уряду спрямована на приниження українства, на вульгаризацію української культури, на відвернення від неї людей, особливо молоді, на деморалізацію і моральне розтління молоді.

Пане Президенте, у Катехізисі сказано: "Поганих книжок і часописів не читати". У наш час це також означає не дивитися поганих телепередач, які розтлівають душу, особливо молоду. Закличте українську громадськість 9–10 березня повсюдно вшанувати Тараса Шевченка біля його пам'ятників, у клубах і будинках культури, у школах і вищих навчальних закладах, в установах і військових частинах, зобов'яжіть узяти в них участь голів обласних і районних держадміністрацій, самі візьміть участь у покладанні квітів до пам'ятника Т. Шевченку в Києві чи в Каневі, побувайте на урочистих зборах і на концерті в Національній опері. Розпорядіться, нехай національне радіо в ці дні читає високі духом вірші Шевченка, хай транслює радіоспектаклі про нього, нехай національне телебачення показує фільми про Шевченка.

Пане Президенте, Національна рада Конґресу української інтелігенції наприкінці грудня 2006 року закликала всіх представників інтелектуальної праці бойкотувати зібрання і заходи, на яких передбачається присутність Табачника. Це означає, що і Вам, інтеліґентній людині, не личить з'являтися на людях поруч з особою, яка з цинічною погордою ставиться до корінного державотворчого українського народу. Підтримайте ініціативу громадськості усунути Табачника з посади прем'єр-міністра з гуманітарних питань.

Заодно я закликаю українські політичні та громадські організації, молодіжні організації у всі можливі способи захистити національну гідність українців. Національні громади неукраїнців закликаю до солідарності з корінним народом. Це конфлікт не між культурами і мовами. Це конфлікт між культурою і хамством.

Артистів Віталія Козловського, Євгенію Власову, Олену Гребенюк, Василя Бондарчука, гурти "Авіатор", "НеАнгели", "Godo" та інших учасників відбіркового концерту закликаю відмовитися від участі в ньому, якщо він не буде перенесений на інший день, і взагалі не ставати на один щабель з карикатурною Вєркою, бо ви й себе поставите поза культурою.

Василь ОВСІЄНКО,
в минулому політв'язень, член Української Гельсінкської групи з 1978 року, лауреат премій імені Василя Стуса, Івана Огієнка та Фундації родини Воскобійників

16 лютого 2007 року

ГРИМАСИ ДОБИ

ДОБОРОЛИСЯ ДО САМОГО КРАЮ...

"Доборолась Україна до самого краю..." Ці гіркі Тарасові слова доводиться сьогодні згадувати на кожному кроці.

До здобуття незалежності в нашій Запорізькій області з трьох обласних газет дві були україномовні. І всі районні, заводські та фабричні газети виходили українською мовою. Сьогодні ж, на 16-му році незалежності, україномовною залишилася тільки обласна "Запорізька правда"! Ось до чого доборолися наші партії, яких сьогодні діє в місті десятки!

Нічого не змінила на краще і "Наша Україна". Її ставленик Червоненко очолює Запорізьку облдержадміністрацію, але про українську Україну ця людина дбати не збирається. Сам він у Запоріжжі не живе, з'являється тут кілька разів на місяць. Заправляє всіма справами команда, що складається з московських сепаратистів. Це вони під час президентської виборної кампанії їздили до Харкова та Донецька, щоб там під проводом мера Москви Лужкова створити окрему "республіку". Сьогодні ці люди всіляко принижують нашу мову і культуру, посилюють відкриту агітацію за відновлення Радянського Союзу. А сам Червоненко, догоджаючи русофілам, коли приїздить до Запоріжжя, демонстративно розмовляє тільки російською мовою. Коли ж патріоти зробили йому зауваження з цього приводу, то він відповів: я ж, мовляв, не українець, а єврей...

Так, доборолися ми до самого краю!

Василь НЕНЧЕНКО,
м. Запоріжжя

НА ЧАСІ

МИРШАВА ЕЛІТА

Ускладненням стосунків по осі Захід – Росія можуть скористатися доморощені політики з метою вирішення шкурних чи корпоративних проблем, що неминуче призведе до подальшого розхитування нашого суспільного човна.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ,
"Нація і держава"

Різка заява В. Путіна на Мюнхенській конференції, спрямована проти "світового гегемона" США з його концепцією однополярного світу, викликала великий резонанс з боку міжнародної спільноти. Багато хто навіть згадав про тінь "холодної війни". Формальним приводом для цієї заяви, як відомо, послужив намір Вашингтона встановити на території Польщі і Чехії системи протиракетної оборони, що Москва сприйняла як загрозу для себе.

У Росії останніми днями відбулося ще кілька знакових подій. В. Путін звільнив міністра оборони С. Іванова і призначив його першим віце-прем'єром, при цьому заявивши, що задоволений результатами його роботи. Припущення, що саме Іванова Путін хоче зробити своїм наступником, отримали підтвердження.

Крім цього, начальник Генштабу ЗС Росії Ю. Балуєвський заявив про можливий вихід Росії в односторонньому порядку з радянсько-американського договору по ліквідацію ракет середньої та меншої дальності.

РАНО ПТАШКА ЗАСПІВАЛА...

Звичайно, світ не може існувати як однополюсний. Сполучені Штати, навіть незважаючи на свою військову і економічну потужність, не в силах бути сильнішими, умовно кажучи, від сукупної "решти світу", хоча при цьому, звичайно, США залишаються найпотужнішою державою на планеті. Попри численні проблеми, важливим суб'єктом світової політики є Євросоюз. Зростає роль Китаю. Саме цю країну називають ймовірним "могильником" американського лідерства у світі – принаймні років десь через двадцять. Поважними гравцями на геополітичній карті стають Індія, Бразилія. Більмом на оці для американців залишається Іран.

І ось – російська заявка у Мюнхені. Її можна сприймати як сигнал, кинутий російським президентом на адресу тих країн, де в тій чи іншій мірі існує несприйняття американського погляду на світ. Путін дає зрозуміти, що Москва готова стати лідером процесів стримування американської гегемонії у світі. Гегемонії, яка особливо похитнулася в результаті помилкової стратегії в Іраку, де американці фактично розписалися у своєму безсиллі навести обіцяний порядок.

Також російський президент, адресуючи гнівну філіппіку на адресу Вашингтона, вочевидь, розраховував на те, щоб трохи полякати стару Європу, яка, будучи стривоженою після різких кроків Москви, пов'язаних з підняттям ціни на газ, мимоволі задумується над своєю енергетичною безпекою, і досі ніяк не спроможеться вибудувати нову модель своїх відносин з велетенським і непередбачуваним російським "ведмедем".

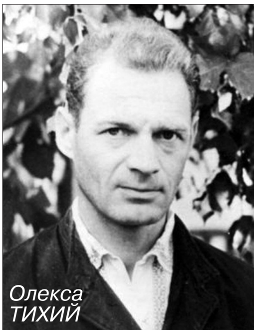
Закінчення на 3-й стор.

ПАМ'ЯТЬ

СИН УКРАЇНСЬКОГО ДОНБАСУ

Олекса ТИХИЙ

Ще навесні минулого року Донецькою обласною організацією "Просвіта" Всеукраїнського товариства ім. Тараса Шевченка було розроблено план заходів з нагоди 80-ї річниці від дня народження видатного правозахисника, публіциста й педагога, послідовного і невтомного борця за невід'ємне право українців Донеччини послуговуватися рідною мовою Олекси Тихого (1927–1984), який загинув у Пермському концтаборі особливо суворого режиму (с. Кучино Чусівського району). 19 листопада 1989 року прах незламного українського патріота разом із тлінними рештками його побратимів Василя Стуса та Юрія Литвина перепоховано в Києві на Байковому цвинтарі.

Володимир ПІВЕНЬ,
голова Центру української культури слов'янського державного педагогічного університету

Упродовж минулого року було розгорнуто інформаційну підготовку до цієї події в місцевих засобах масової інформації – журналі "Неизвестная Дружковка" та газеті "Наша Дружковка", а також часописах "Донеччина", "Україна Соборна", "Слово Просвіти" та ін. Публікувалися статті Олекси Тихого "Думки про рідний Донецький край", "Роздуми про українську мову та культуру в Донецькій області", "Вільний час трудящих", "Сільські проблеми"; низка документів та спогадів очевидців про перебіг судових процесів 1957 й 1977 років, аналітичні дописи Ю. Доценка, Є. Фіалка, В. Півня та ін., поезії політв'язнів та сучасних авторів. За цей час підготовлено до друку методичний посібник спецкурсу для шкіл і ВНЗ "Олекса Тихий. Життя та страдницький шлях українського патріота" (проф. Р. Суровцева) і збірку "Олекса Тихий: Роздуми. Документи. Спогади" (упор. В. Півень).

Особливістю перед'ювілейної підготовки стала ініціатива приватного підприємця Євгена Шаповалова, який за власний кошт спорудив пам'ятний знак О. Тихому у дворі Кіндратіївської (Олексієво-Дружківка Донецької обл.) ЗОШ № 14, де свого часу вчився, а згодом і вчителював наш уславлений земляк. Незвичайною є історія створення цього пам'ятного знака. В інтерв'ю газеті "Наша Дружковка" Є. Шаповалов повідомив: "Ім'я Олекси Тихого я почув ще в ранній молодості. У той час у багатьох були короткохвильові радіоприймачі, з яких ми слухали західну музику. Звичайно, не пропускали й "ворожі голоси", коли їм вдавалося пробитися крізь "глушилки". Саме тоді я й довідався про земляка-політв'язня. Пізніше вчився в Донецькому кооперативному технікумі, й мене прислали на практику в Олексієво-Дружківку. Наприкінці січня 1977 року я зайшов на харчосмакову фабрику, де працював зварювальником мій знайомий, і побачив двох робітників, які тинькували стіну. Якщо тинькар, судячи з усього, був простим роботягою, то розчин йому подавала людина із зовнішністю кандидата наук. Я спитав знайомого, хто це, але той нічого не сказав. А коли приїхав за тиждень, він каже: "Пам'ятаєш, ти питав про чоловіка, що замішував розчин? Це – Тихий, він уже сидів одного разу, а тепер його знов арештували – американський шпигун, кажуть..."

За цілком неординарних обставин також народилася й ідея спорудження пам'ятного знака. Знову розповідає Євген Шаповал: "Я був у Дружківці на базарі і придбав газету "Наша Дружковка", де розповідалося про акт вандалізму – хтось понівечив меморіальну дошку Олекси Тихого, нещодавно встановлену на будинку бібліотеки ім. Лесі Українки. Коли переконався в цьому, мені стало соромно за всіх нас, за те, що ми не шануємо пам'ять героїв, яким зобов'язані нашою свободою... Звернувся до працівників музею з пропозицією допомогти відреставрувати дошку, але мені відповіли, що вона "не стоїть на балансі, не заприбуткована і взагалі її не можна чіпати". Ось тоді народилася ідея поставити Олексі пам'ятний знак саме там, де він учився і працював... Я звернувся в школу й селищну раду і одразу знайшов підтримку в голови Анатолія Вовктруба, але у школі далеко не всі схвалили цю ідею. Наступним кроком було звернення до завідувача Дружківським міським відділом освіти Володимира Качура, який так само палко підтримав мене. Я навіть побачив, що йому соромно за деяких своїх колег-учителів... У подальшому він не просто допомагав, а й контролював і спрямовував у необхідне річище процес реалізації задуму".

Надзвичайно приємні враження в Є. Шаповалова залишилися від зустрічі з простими людьми, залученими до будівництва: "Для пам'ятника були потрібні плити з чорного граніту. Я зателефонував у Житомирську область. Виявилося, що там знають про Олексу, і коли довідалися, для чого потрібні плити, незабаром машиною переправили їх нам, не взявши жодної копійки. Портрет Олекси робив майстер із Краматорська, який, дізнавшись про Тихого, виконав замовлення також безплатно. Так само було із щебінкою"... На жаль, ці свідомі благодійники захотіли залишитися безіменними. Але хіба це має значення? Це не тільки не применшує, але, певно, побільшує їхню роль у цій шляхетній справі.

Урочисте відкриття пам'ятного знака Олекси Тихого відбулося 26 січня минулого року у присутності мешканців селища, учнів і вчителів ЗОШ №14, представників місцевої влади, преси, телебачення, національно-демократичних партій та громадськості. Почесними гостями були колишні політв'язні й побратими Василь Овсієнко, подружжя Михайло та Ольга Горині, дружина Олекси Тихого Галина Устимівна, молодша сестра Олександра. Після відкриття пам'ятного знака ювілейні урочистості продовжилися в м. Дружківці в Центрі дитячої та юнацької творчості, де відбулася зустріч із школярами, гімназистами та освітянами міста. Відтак було відкрито пам'ятну дошку на будинку міського музею, в якому обладнано кімнату з особистими речами Тихого, а також презентовано документальний фільм про Олексу, створений земляком Юрієм Синельниковим.

Згідно з планом обласного оргкомітету заходів з нагоди 80-ї річниці Олекси Тихого (голова проф. В. П. Шевченко) вшанування героя-земляка буде продовжено в Донецьку в травні цього року. До дня загибелі О. Тихого (5 травня 1984 р.) в обласному драмтеатрі відбудеться меморіальний вечір із презентацією зазначених видань.

ПРАВА ЛЮДИНИ

ПРОЦЕС ПІШОВ?..

Кілька днів тому у Вищому Адміністративному Суді України під головуванням судді М. Смоковича розглядалася адміністративна справа за позовом киянина П. Батька до Верховної Ради України, колишнього Президента України Л. Кучми "Про захист конституційного права, передбаченого статтями 5, 38, 69-72, 76, 141 Конституції України та визнання Закону України "Про внесення змін до Конституції України від 8 грудня 2004 року №2222-IV" неконституційним".

– На мою думку, – сказав позивач на суді, – розгляд справи і сама подія стосуються не лише моїх конституційних прав, що були порушені у зв'язку з прийняттям вищезгаданого Закону "Про внесення змін до Конституції України від 8 грудня 2004 року №2222-IV", а й конституційних прав усіх громадян України. На моє тверде переконання, він був прийнятий з грубим порушенням Регламенту Верховної Ради України, до нього вносилися поправки у день прийняття цього закону тощо. Зрештою, про його неконституційність говорили в окремих засобах масової інформації також деякі народні депутати України та відомі політики.

Говорив П. Батько і про те, що суди перших двох інстанцій, м'яко кажучи, несумлінно поставилися до розгляду порушених ним у позовній заяві питань, оскільки не проявили бажання предметно вивчити суть проблеми, зволікали з відкриттям провадження справи.

Головуючий на судовому засіданні М. Смокович у свою чергу зауважив, що позивач подав свою заяву до суду з суттєвими недоліками, що й спричинило певні непорозуміння. Зокрема, вказувалося на розмитість змісту позовних вимог, обставин, відсутність правового обґрунтування доказів, конкретизації, які права і свободи позивача порушені і що треба зробити для виправлення ситуації. До того ж правова оцінка тлумачення положень того чи іншого закону знаходиться у виключній компетенції Конституційного Суду України.

Зрештою, згідно з рішенням Вищого Адміністративного Суду України позовна заява П. Батька задоволена частково – позивачу надано право повторно звернутися з порушеного питання до суду першої інстанції.

Микола ПРИБЕРЕЖНИЙ

ЗУСТРІЧ З ПОЕТОМ

У міському Будинку вчителя відбувся творчий вечір письменника, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата літературних премій, автора близько 20 збірок поезій, головного редактора газети "Літературна Україна" Петра Перебийноса. Велика зала була переповнена: авторитетні особи столиці, відомі діячі науки та культури, молодь. "Сьогодні нас усіх зібрало слово, – зазначив ведучий вечора В. Баранов, головний редактор журналу "Київ". – Світ нинішній тривожний і жорстокий, і допомагає втриматись в ньому Поезія". Лірика з двотомника "Чотири вежі" та збірки "Пшеничний годинник" Петра Перебийноса озивається в нашій душі тихим голосом, ступає розміреною ходою, "єднаючи небо і траву". Заслуговує на особливу увагу багаторічна робота П. Перебийноса головним редактором журналу "Київ" – 15 років! Адже саме в цьому періодичному виданні вперше побачили світ літописи Київської Русі, Самійла Величка, твори М. Грушевського, В. Сосюри та ін. Першим із вступним словом до присутніх звернувся П. Перебийніс. "Тиша. Вечір. Зоря..." Голос линув невимушено, і лічив пшеничний годинник "по зернині хвилини", а "серце втішене" молоділо й раділо перлинам щирого слова. А. Дімаров відзначив стриманий стиль поезії П. Перебийноса, вона сприймається легко, як щось дуже близьке і рідне. Такими, зокрема, є вірші про війну для людини, яка сама пройшла вогненними шляхами, бачила і пережила немало. Д. Павличко у своєму виступі відмітив: "Прикметне і добре, що Петро Мусійович починав з неримованої поезії, оскільки така поезія є складником національної модерної літератури." Д. Павличко не міг оминути і гострі соціальні питання, політичну ситуацію в Україні. Захоплення подільськими мотивами у творчості П. Перебийноса висловив Іван Драч. На особливу увагу заслуговує діяльність Петра Перебийноса як головного редактора газети "Літературна Україна". Письменник ніколи не залишався осторонь актуальних суспільних проблем, бо "коли у нації вождів нема, тоді вожді її – поети" (Ю. Яновський). "Для Петра Мусійовича опора в житті – це українська твердь, земля, духовні основи. Він полемічний у стилі, у слові, у нього немає помилок смаку," – з такими словами звернувся до присутніх лауреат премії ім. Т. Шевченка, письменник М. Слабошпицький. Провідні діячі української культури – Р. Лубківський, М. Жулинський, Г. Сагач, Ю. Мушкетик та інші учасники мистецької зустрічі побажали Майстру активного довголіття та щедрих врожаїв на літературній ниві.

Тетяна ЯКОВЛЄВА

2 лютого 2007 р. свої останні кроки зробив активний розповсюджувач газети "Нація і Держава", депутат Дублянської міської та Жовківської районної рад Львівської області Ігор Ярема. Львівська обласна організація Конгресу глибоко сумує з приводу смерті активного патріота, націоналіста і висловлює глибокі співчуття рідним, друзям та однопартійцям. Вічна пам'ять.

* * *

Колектив редакції газети "Нація і держава" глибоко сумує з приводу смерті активного розповсюджувача нашого часопису, українського патріота Ігора Яреми. Співчуваємо рідним і близьким померлого.

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Впливове американське видання Los Angeles Times опублікувало 14 лютого матеріал під заголовком "Путін: воша, яка заревла", в якому спрямувало критику на адресу президента РФ в світлі його недавнього гучного виступу на Мюнхенській конференції. Автор колонки Макс Бут пише, що Путін ніби "тільки що з'явився з часів холодної війни", заявивши, що США і НАТО загрожують Росії. "На перший погляд, ці слова схожі на стандартні претензії з боку західних лібералів до Америки, яку в Європі звинувачують в однобічності політичних рішень. Проте з вуст антиліберального лідера ці вислови мали абсолютно інший відтінок – зловісний і абсурдний", – пише видання. Путіна також звинувачують у знищенні "паростків російської демократії", проведенні "політики випаленої землі" в Чечні під прикриттям "самозахисту".

Видання дивується, як може Путін звинувачувати США в гонитві озброєнь (зокрема, розміщення систем ПРО в Східній Європі), тоді як РФ – найкрупніший експортер зброї в світі, що розвивається, серед клієнтів якого Сирія і Венесуела. "Путіну вистачило нахабства заявити, що продаж Росією Ірану на 700 млн доларів зенітних ракет, які майже напевно використовуватимуться для захисту ядерної програми Тегерана, був суспільно корисним діянням", – пише автор статті. У Мюнхені після таких слів у Путіна друзів не додалося, відзначає видання. Ще більшого, на думку автора статті, відчуження аудиторії він добився, коли з критики Америки перекинувся на відповідь ОБСЄ, назвавши організацію, яка намагається просувати права людини і свободу виборів, "вульгарним інструментом". На ділі Путін надав США послугу, налякавши європейців і наочно продемонструвавши необхідність збереження трансатлантичного альянсу. Путін мало що зробив, щоб вирішити серйозні проблеми країни. Натомість він використовував нафтові багатства в жалюгідній спробі створити ілюзію, що Росія залишається великою державою, – пише автор статті.

Віктор КАСПРУК

ПОПІЛ ІМПЕРІЇ

МЮНХЕНСЬКИЙ "ПУТЧ"

РОСІЯ ПНЕТЬСЯ У НАДДЕРЖАВИ?..

Імперська політика президента Росії Володимира Путіна все чіткіше набуває загрозливих рис. Намагаючись з усіх сил нав'язати світу гіпертрофовану роль Російської Федерації у міжнародній політиці, Путін, виступаючи на 43-й Мюнхенській конференції з безпеки, безапеляційно заявив, що "система права однієї держави, насамперед, звичайно, Сполучених Штатів, переступила свої національні кордони в усіх сферах: і в економіці, і в політиці, і в гуманітарній сфері – і нав'язується іншим державам".

У це можна було б спробувати повірити, якби цього не говорив лідер країни, що багатьма останнім часом сприймається як держава, котра стала "енергетичним шантажистом". Саме цей керівник країни припиняв енергетичні поставки Україні і Білорусі, підтримує сепаратистів у Молдові та Грузії і відкрито намагався вплинути на результати виборів Президента України в 2004 році, щоб шляхом маніпулятивних підтасувань "підсадити" у президентське крісло свого ставленика "проффесора".

Безсумнівно, що Путін озвучив у Мюнхені все те, що він і його соратники так довго виношували, не поспішаючи публічно оприлюднювати. У посланні Кремля Заходу неприховано озвучено, що "путінський режим", котрий вже давно веде неприкриту "холодну війну" з Україною і Грузією, готовий оголосити її і країнам західних демократій. Певно, що сьогодні російські лідери вбачають у Америці реального ворога, а НАТО для них є агресивним військовим блоком, котрий усе ближче і ближче "підбирається" до кордонів їхньої батьківщини, втягуючи у свою орбіту колишні радянські республіки, "протизаконно" роблячи їх членами свого пакту. Адже більшість росіян ніяк не здатні зрозуміти, що українці і грузини вирішили повернутися обличчям до Заходу під впливом демократичних перетворень у себе в країні. Можливо, це відбувається саме тому, що, за опитуваннями, 71% росіян взагалі не вважають себе європейцями, у той час як майже половина всіх росіян вважають континент, на якому розташована значна частина їхньої батьківщини, загрозою фінансової і промислової незалежності Росії.

Сьогодні українській державницькій еліті потрібно бути готовою до того, що "путінська команда" почне черговий виток тиску на Україну. Адже виступ Путіна у Мюнхені по суті є "відмашкою" на початок конфронтаційних дій з "державами-відступниками", до яких, у першу чергу, зараховується й Україна.

За емоційно-агресивним путінським спічем потрібно розглядати все більше превалюючі серед російських впливових політиків шовіністичні настрої, котрі відверто впливають на хід думок господаря Кремля. Все розшифровується дуже просто – ми охоронці добра і міжнародно-правових принципів, один на один протистоїмо світовому злу – США, НАТО і прогнилому наскрізь та бездуховному Заходу. На жаль, подібні "переконання" поділяє не лише російська еліта, а й переважна більшість громадян цієї трагічно сусідньої до України держави.

Втім, якщо спробувати уважно проаналізувати виступ Володимира Путіна, то не можна не помітити логічні неув'язки у його жорстких твердженнях. Так, російський президент з пафосом заявляє, що політика Сполучених Штатів "є каталізатором гонитви озброєнь". І водночас, ніби забувшись, про що він з таким запалом говорив раніше, вже через декілька хвилин бадьоро просторікує, що Росія, на відміну від США, розробляє нові міжконтинентальні балістичні ракети "Тополь-М", що вона недавно поставила до Ірану нові зенітні ракети і що протитанкові ракети, продані нею Сирії, використалися силами "Хізбалли" проти Ізраїлю у війні минулого літа.

До чого взагалі ця бравада? А власне для того, що мюнхенський виступ Путіна переслідує глобальні геостратегічні цілі. Президент Росії у ньому проголосив на увесь світ, що керована ним Росія повертається на міжнародну арену у статусі "держави-противаги" до США. Володимир Путін, котрий називає розвал Радянського Союзу "катастрофою", водночас з неприхованою ностальгією говорив про "холодну війну". "Ми зобов'язані дотримуватися балансу сил між двома цими супердержавами, – сказав він, – був баланс і страх взаємного знищення. І це був тендітний мир, звичайно, і страшнуватий. Але він був досить надійним, як з'ясовується сьогодні".

Сьогоднішня "неорадянська" Росія, зі своїми зростаючими нафтовими доходами і контролем над європейськими енергетичними поставками, модернізацією ядерних сил й готовністю забезпечувати зброєю і ядерними технологіями такі країни, як Іран, Сирія чи Саудівська Аравія, з усіх сил прагне повернути собі статус "наддержави". При чому росіяни роблять це без озирання на США, намагаючись витіснити американців з регіонів, які "путінці" вважають традиційними зонами свого впливу.

Але найбільше "муляє" Путіну НАТО. "НАТО висуває свої передові сили до нашого державного кордону, а ми, виконуючи взяті на себе зобов'язання, ніяк не реагуємо", – заявив президент Росії. "Процес розширення НАТО не має стосунку до модернізації альянсу або до підвищення стабільності і безпеки. Навпаки, він знижує рівень безпеки", – сказав Путін, додавши, що у цьому зв'язку виникає запитання: "Проти кого це розширення?"

Цілком очевидно, що після оприлюднення програмного виступу Володимира Путіна проросійська "п'ята колона" в Україні більш затято й завзято боротиметься проти вступу України у цей оборонний альянс. Противники вступу України до НАТО доводять, що не більше 20 % українців сьогодні прагнуть, аби Україна стала членом альянсу. Однак існують і інші думки.

Так, на форумі найпопулярнішого в Україні Інтернет-видання "Українська правда" днями було проведено опитування на тему: "Ви за те, щоб Україна стала членом НАТО?" У ньому взяло участь 255 респондентів. І що цікаво – 185 з них, тобто 72,55 %, відповіли "так". 64 чи 25,10 % – відповіли "ні", а 6 або 2,35 % – що "важко сказати". Цілком очевидно, що подібне опитування в Інтернеті найбільш інформаційно просунутих наших співгромадян не відбиває повністю поглядів населення України. Але якою б значною не була похибка цього імпровізованого опитування, зрозуміло, що аж ніяк не 20 % українців сьогодні прагнуть, аби Україна стала членом НАТО...

МИРШАВА ЕЛІТА

Щоправда, чи не занадто передчасним був путінський спіч? Відомо, що теперішня економічна потуга Росії базується винятково на сприятливій кон'юнктурі на енергоносії. Однак, якщо Пентагон сприйме слова російського президента як виклик, і почне нову гонитву озброєнь, то результати цих змагань можуть скінчитися для РФ доволі сумно. Та й Китай, а тим більше Індія – ненадійні союзники для Москви. Отож розраховувати Кремлеві у випадку, якщо ситуація справді загостриться, можна хіба що на Іран, Кубу (поки ще живий Фідель Кастро) та Північну Корею. Достойна компанія, нічого не скажеш...

ЖАБОМИШОДРАКІВКА НА ДІРЯВОМУ ВІТРИЛЬНИКУ

Які може мати наслідки мюнхенська заява Путіна для України?

Деякі вітчизняні політики наголошують на тому, що це має, нарешті, привести український політичний істеблішмент до тями, і він припинить вовтузитися, переймаючись майже винятково боротьбою за владу.

Однак, на жаль, це ілюзії. Світ міняється на наших очах, він динамічно розвивається; наша ж політична "еліта", погрузла у своєму затхлому болоті, продовжує з'ясовувати стосунки між собою і безперервно боротися – не за державу, а за свою особисту владу у цій державі. Більше того, є підозра, що ускладненням стосунків по осі Захід – Росія можуть скористатися доморощені політики з метою вирішення шкурних чи корпоративних проблем, що неминуче призведе до подальшого розхитування нашого суспільного човна, який і без того нагадує дірявого вітрильника, котрий пливе за вітром, а не туди, куди потрібно. Ось і кримський нардеп від КПУ Л. Грач, в унісон з Путіним, по гарячих слідах вигулькнув, ніби Пилип з конопель, із провокативною погрозою: мовляв, якщо країну будуть інтенсивно "втягувати" в НАТО, то Крим може поставити питання про вихід із складу України. (Цікаво, хто це уповноважував цього одіозного політикана говорити від імені Криму?).

Звичайно, у цивілізованій країні, де діють закони, подібна сепаратистська заява нардепа викликала б відповідну реакцію не лише з боку прокуратури і спецслужб, але й стала б предметом для прискіпливого і суворого розгляду вищого законодавчого органу.

Однак що візьмеш від нашого парламенту, яким заправляють убогі на розум товстосуми і меткі холуї-запроданці?

...Все це є настільки примітивним, ганебним і убогим, що нагадує дешеву графоманську виставу на сцені напівзруйнованого і запущеного колгоспу. Так і хочеться вигукнути, вчергове позираючи на ці огидні фізіономії на телеекранах: Господи, та коли ж ви припините брехати, і коли ж ви, нарешті, наїстеся, та почнете думати про державу! Ну чому, чому подібного ганьбища нема, здається, у жодній країні світу – щоб політична еліта, заради особистої влади, так цинічно торгувала національними інтересами. У тій же Росії, приміром, владці можуть між собою гризтися, воювати (особливо за часів Єльцина), однак, коли питання заходить про національні інтереси, росіяни демонструють дивовижну одностайність, причому не лише політична еліта. Навіть у Білорусі, незважаючи на перманентні декларативні заяви з боку Мінська про потребу якогось союзу з Москвою, коли прийшло до діла, то, у відповідь на російську енергетичну загрозу, реакція була жорсткою і категоричною. І ніякі білоруські азарови, бойки, сімоненки чи грачі навіть не писнули...

У нас же одна сторона щодалі ширше, в надії заковтнути, роззявляє рота на все, чого тільки сягає в країні її зажерливе око; інша, керуючись принципом "чим гірше, тим краще", і годуючи збаламучений народ благенькими брехливими казками, каламутить воду у цій смердючій політичній калабані, сподіваючись виловити в ній щось, забуваючи при тому, що у цій каламуті хіба що можна впіймати облизня, але аж ніяк не "золоту рибку"; третя ж сторона, бездарно спустивши за вітром все, що можна було, не менш бездарно, з запізненням, силкується щось надолужити, намагаючись виловити високо в небі ту жар-птицю, яка, здавалося б, сиділа в неї на плечі.

Воістину, як писав Євген Маланюк:

Прогаяли великі дні
Скалічені й маленькі люди,
Заслинили в ганьбу і бруд
Велику віру – й на руїнах
Отарою мандрує люд,
Що мав зродити Україну...

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ

Закінчення. Початок на 1-й стор.

КРАЇНА ДЛЯ ОЛІГАРХІВ ЧИ ДЛЯ НАРОДУ?

Загрози економічному суверенітету України

В Україні триває складний період економічного становлення. Сьогодні ми маємо визнати, що переважна більшість важливих рішень, які закладали основи стратегічного економічного розвитку Української держави після набуття нею незалежності, часто приймалися спонтанно, без належного наукового обґрунтування і врахування національних інтересів. Тому перші роки існування Української держави позначені руйнуванням значного економічного потенціалу, що дістався їй у спадок. Разом з тим, після десятирічного падіння, українська економіка почала потроху зростати (з 2000 року). Почав формуватися середній клас, що володів малим та подекуди середнім бізнесом. Люди почали думати не тільки про те, як вижити, а і як жити далі, що вилилося у демократичну революцію 2004 року. Політична стабільність, довіра до державної влади – забезпечує стабільність бізнесу. Ці завоювання опинилися під загрозою вже в 2006 році, з приходом в уряд диких капіталістів з клану донецьких.

Дмитро ВЕРБИЦЬКИЙ

У сучасній системі міжнародних відносин визначальними стали формування і розвиток могутніх регіональних коаліцій, які мають спільні економічні, культурні, а нерідко – політичні та воєнні інтереси. Найсильніше з економічної точки зору регіональне об'єднання – це Європейський Союз. Українці як європейська нація, що дбає про своє майбутнє, повинні стати повноправним членом цього об'єднання. Саме повноправним другом, а не другою республікою чи молодшим братом, як пропонують нашим горе-політикам на півночі. Ніхто не хоче заробляти для нас, всі хочуть заробляти для себе, і ми повинні це усвідомити. Останні заяви прем'єра Януковича про неготовність України до активної співпраці з євроатлантичними структурами та відверте здавання національних інтересів на користь Москви можна розцінити тільки як національну зраду, зраду власного народу.

Проблема економічного суверенітету України має кардинальне значення не лише в рамках сфери національної безпеки, а й у контексті загального рівня розвитку країни. Це зумовлює виняткову увагу до проблеми економічного суверенітету держави, яка поєднує питання розвитку окремих галузей економіки України із пріоритетами та національними інтересами держави. Так, у торговому балансі між Україною та Росією переважає імпорт з Росії, це в основному енергоносії. Якщо між державами створити єдиний ринок, то чи буде торгівля рівноцінною?

Економічний суверенітет можна визначити як загальнонаціональний комплекс заходів, спрямованих на постійний і стабільний розвиток економіки держави, що включає механізм протидії внутрішнім та зовнішнім загрозам. Загрози за останні три роки йшли виключно з Москви – це нестабільність енергетичних поставок, пряме порушення міждержавних домовленостей, відверто сфальшований привід для заборони українських товарів на російському ринку, брехливе обливання брудом України як ненадійного партнера перед міжнародною спільнотою. Хіба це вільний ринок, вільна та здорова конкуренція?

Загрозами економічному суверенітету України слід вважати явні чи потенційні дії, що ускладнюють або унеможливлюють реалізацію національних економічних інтересів і створюють небезпеку для соціально-економічної та політичної систем, національних цінностей, життєзабезпечення нації та окремої особи. Україна є, була і буде об'єднаною в єдину економічну одиницю зі своїми проблемами та здобутками. В економіці все взаємопов'язане, те, що сьогодні стосується твого сусіда, завтра вже може стати твоєю проблемою.

Нині загрози економічному суверенітету України набули перманентного характеру, і за низкою основних критеріїв перейшли критичну межу. Політика уряду спрямована на захист інтересів декількох груп, а не держави в цілому. Це легкі гроші для 4% населення України. Інші ж будуть поза економічним розвитком. Все просто: чим менше ми заробляємо, тим менше ми витрачаємо на споживання, а значить, тим менші будуть прибутки в олігархів та власників малих та середніх підприємств, а значить, податків також сплачено буде менше. І далі все повторюється, коло замкнулося. Отже, втрачають усі. Регіоналам в основному належать експортні галузі, тому вони не дуже переймаються внутрішнім ринком, їм потрібна тільки дешева робоча сила. Але ж залізна руда колись може закінчитися, або впасти в ціні, і що тоді робити 45-мільйонному народу в центрі Європи? Усім їхати на заробітки до Москви? Забезпечення економічного суверенітету України вимагає раціоналізації механізмів вироблення рішень і формування цілісної економічної політики. Нині питання економічної безпеки набули особливої актуальності ще й тому, що від їхнього вирішення залежатиме доля України, відновлення у людей поваги до своєї держави і впевненості, що вона завжди захистить їх. Адже саме економічний суверенітет покликаний гарантувати сприятливі умови для життя і продуктивної діяльності громадян, державних інститутів, захищати життєво важливі інтереси людини, суспільства і держави від зовнішніх та внутрішніх загроз. Розвиток людини вимагає коштів, а безкоштовно нам нічого ніхто ніколи не дасть. І не потрібно за подачки плазувати перед Москвою. Вона діє у власних інтересах, так повинні діяти і ми.

Україна – понад усе!!! Цю істину повинен усвідомити кожен громадянин.

м. Київ

 ПОПІЛ ІМПЕРІЇ

Свого часу М. Салтиков-Щедрін так охарактеризував "діяльність" росіян у загарбаних землях: "Хищники российские убивали и истязали. Более того, заставляли целовать истязающую руку". Від себе можу додати: і примушували святкувати їхні свята, возвеличувати разом з ними дні нашої національної трагедії.

До таких "свят" відноситься і "День Радянської Армії і Військово-Морського флоту", а зараз – День захисника Вітчизни. Впроваджували його у нашу свідомість довго і наполегливо. Однак це "святкування" для українців є ганебною справою. Кого возвеличуємо: насильників, бандитів, убивць, катів?

ГЕТЬ СВЯТО ОКУПАНТІВ!

За останнє десятиліття багато сказано і написано про злочини в Україні каральних органів московської комуністичної влади: ЧК – ГПУ – НКВС – КДБ. Проте одне старанно замовчується: ці злочини робилися під потужним прикриттям Червоної (Радянської) Армії – армії-окупанта.

Того факту, що т. зв. "встановлення радянської влади" в Україні насправді було окупацією нашої землі російською Червоною Армією, не приховували між собою і самі керівники Радянської Росії.

На розбійницьке вторгнення і насильницьку "советизацію" українці відповіли партизанською війною, масовими селянськими повстаннями. Їх придушенням займалися доблесні "захисники Вітчизни".

Слово "нещасній жертві сталінських репресій", відомому теоретику і практику Червоної Армії, маршалу М. Тухачевському: "В районах прочно вкоренившегося восстания приходится вести не бои и операции, а, пожалуй, целую войну, которая должна закончиться прочной оккупацией восставшего района, насадить в нем разрушенные органы советской власти и ликвидировать самую возможность формирования из населения оппозиционных вооруженных отрядов. Словом, борьбу приходится вести со всем местным населением... Задача Красной Армии состоит, с одной стороны, в обеспечении советских органов власти, а с другой стороны – в разгроме вооруженных отрядов местного населения по мере расширения советизации повстанческого района... Надо обратить особое внимание на тесную органическую связь в работе органов ЧК или ГПУ и войсковых штабов".

Гідним наступником Тухачевського є Герой України(!), російський генерал І. Герасимов, який, агітуючи на минулих виборах за ставленика проросійських сил Януковича, зі сторінок газети "Киевский вестник" звертався до своїх підлеглих: "Это мы с вами шли в бой "За Родину! За Сталина!" Мы, ветераны, должны снова водрузить наше Знамя на Печерских холмах Киева".

Ось для вшанування таких "захисників" і встановлено цей "святковий" день.

Сергій КОВАЛЕНКО,
м. Київ

 КОНТРОВЕРСІЇ

ЛЮДИ, ЯКІ ЗМІНЯТЬ ЧАС

Олесь ІЛЬЧЕНКО

В одному з весняних чисел газети польських українців "Наше слово" за 1990 рік було вміщено невеликий матеріал. Тексту – кілька рядків, а от на мапі були позначені кордони уявних нових держав Білорусі, України, Молдови, країн Балтії. Промовистим був заголовок: "За десять років?" А за рік "Союз нерушимый" завалився. Зміни в нас і поза нами відбуваються часом так швидко, що й уявити годі. Навіть коли здається, що довкола нічого не змінюється. Поки фізики й філософи сперечаються, чи є час насправді, чи він – просто дотепна вигадка людини, в ньому, а також у просторі, у свідомості людей відбуваються зсуви, перетворення...

Зникають цивілізації, народи й виникають натомість нові. Неефективна совєтська економіка, наркозалежна від продажу нафти й газу, померла одночасно із старими вождями, отією геронтократією, яка наприкінці свого ганебного царювання не могла ані керувати, ані хоча б втримати імперію. Ба, навіть – не спроможна була по-справжньому залякати людей і народи. "Час розплати настав".

Для християн час є поняттям лінійним – від сотворення світу до Страшного Суду, кінця життя всього земного й одночасно початку Вічности, Царства Божого. Античні мудреці сприймали час як вічний колообіг, повторення всього і вся. І вони в дечому мали рацію. Власне, вони трималися думки Еклезіяста: "Що було, воно й буде... і немає нічого нового під сонцем!"

Так от: чи усвідомлюють наші можновладці, що вони вже по суті стали геронтократією на українських теренах? І що вони неодмінно підуть, як і радянські керівники? Погляди на світ усіх прем'єрів, спікерів та іже з ними, їхній спосіб мислення, методи нерозв'язання проблем і невирішення національних завдань коріняться, хоч як це прикро, в часах, коли "батько всіх народів" пихкав своєю люлькою і червоним олівцем на папері креслив долі країн і людей? Це не докір. Це реальність. Наших керманичів вже не перевиховаєш і трійку "П", тобто порядність, патріотизм, професіоналізм, – до їхніх голів і сердець не вкладеш. Але є й інша реальність, яку бачиш навіч. Скажімо, першого вересня в школі – коли батьки кліпають очима під час виконання Гімну України, а юнь стоїть з покладеними на серця руками і співає... Нова генерація, наша молодь знає кілька мов, спілкується з однолітками з Америки і Європи через інтернет або "вживу", слухає гарну музику західних й українських рок-гуртів... Вона вчить економічні науки, кохається, мріє про другу освіту за кордоном і розмірковує про те, як змінить Україну на краще. І я вірю цій молоді. Й не маю жодної довіри до патріотів "за фахом", професійних брехунів усіх рангів і сивочолих фахівців, які ховають посвідчення "КГБ СССР". Адже не буває колишніх кадебістів, колишніх рецидивістів і колишніх секретарів райкомів-обкомів.

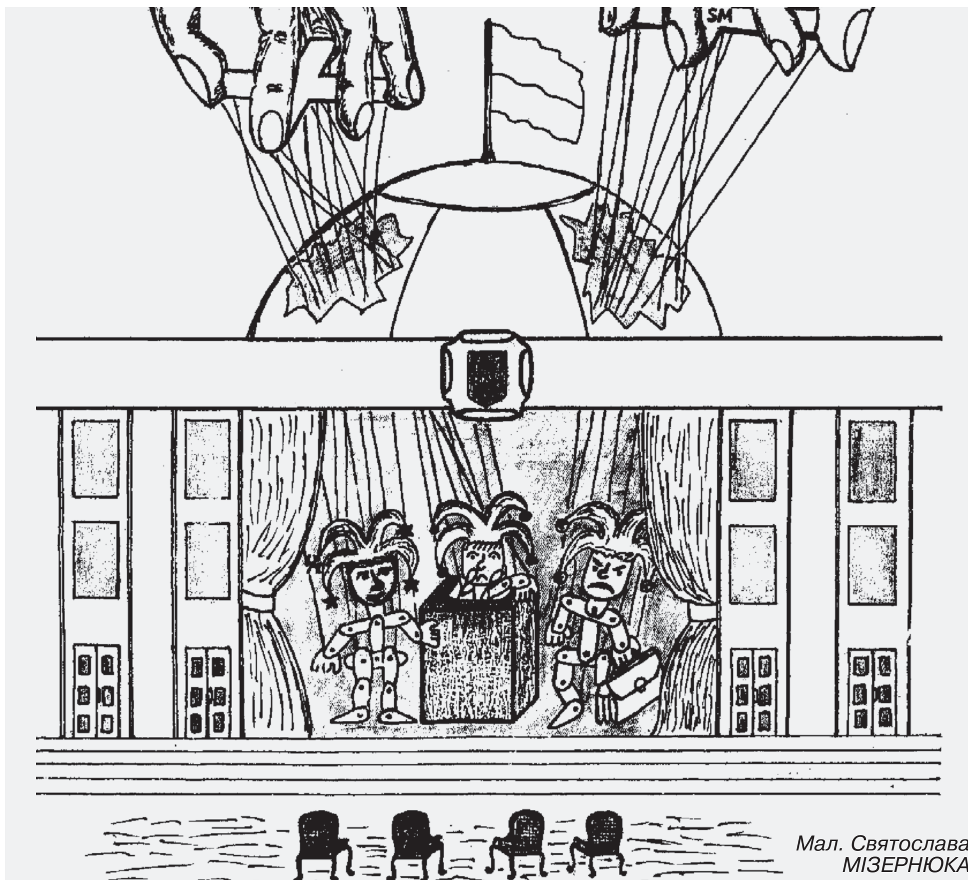
Мій син вчора прийшов додому втомлений – після школи, вивчення французької, занять у спортзалі. "Поїж", – запропонував я йому. А він сів і увімкнув плейєр, щоби послухати свої улюблені пісні УПА...

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

НАЙМИТИ НА РІДНІЙ ЗЕМЛІ

Владу і майно в Україні, як і раніше, контролюють переважно росіяни і євреї

Мал. Святослава МІЗЕРНЮКА

Шістнадцять років – достатній термін для аналізу, висновків і прогнозів: хто ми були і ким ми стали, що здобули і що втратили, що з нами зараз і що нас чекає в майбутньому. Порушені питання є актуальні не тільки для мене, внука вояка УПА й активного учасника українського національно-визвольного руху кінця 80-х – початку 90-х років, а й для всіх українців.

Сергій ПАВЛЮК

Отже, незважаючи на всі жорстокості й репресії російського окупаційного режиму проти кращих представників українського народу, до 1991 року ми офіційно були українцями. Ми жили в Українській Радянській Соціалістичній Республіці, якою б маріонетковою вона не була. І хоч паспорти у нас були "загальносоюзні", але в них зазначалася наша національність (українець), а в свідоцтві про народження вказувалася національність батьків дитини. У нинішніх наших документах всі ці записи відсутні. Отже, якщо російські комуністи фізично знищили мільйони українців, то новітні "ліберали" юридично знищили український народ нікчемною постановою Президії Верховної Ради України. І хто з них кращий?

Зараз ми живемо не в Українській Радянській Соціалістичній Республіці, але і не в Українській Народній Республіці, а в державі з неполітичною, а географічною назвою – Україна. А раз вона не "українська", то чия? Так, це держава "громадян України всіх національностей", серед яких українці є лише однією з кількох етнічних груп населення і не можуть мріяти про провідне становище у своїй рідній хаті. Хоч у Декларації про державний суверенітет України, яку прийнято у 1990 році, було чітко й недвозначно зазначено: "Українська РСР як суверенна національна держава розвивається в існуючих кордонах на основі здійснення українською нацією свого невід'ємного права на самовизначення.

Українська РСР здійснює захист і охорону національної державності українського народу".

Національна держава – це характеристика конституційно-правового статусу держави, яка означає, що вона є формою самовираження конкретної нації (в етнокультурному значенні слова), виражає, перш за все, волю саме цієї нації. Саме за національну державу піднялися ми у черговий раз на боротьбу у кінці 80-х років. І в нас її підступно вкрали. Незважаючи на те, що "Декларація є основою для нової Конституції, законів України та визначає позиції Республіки під час укладення міжнародних угод" (Ст. X), в Конституції 1996 року відсутня і згадка про національну державу українського народу. Фактично нинішня Конституція України юридично заперечує існування української етнічної (інших і не буває) нації.

Так, у преамбулі Конституції України розкривається юридичний зміст вихідного поняття Конституції: "Українським народом" назвали "громадян України всіх національностей". Тобто, конституційне поняття "народ" розкривається через категорію громадянства людини, що є неприпустимим. Це суперечить доктрині природного права, прихильність до якої недвозначно заявлена в преамбулі через визнання права української нації, всього Українського народу на самовизначення (яке за своєю суттю є категорією природного права) і відповідальності Верховної Ради України перед Богом.

Національність і громадянство – це не одне й те саме. Під громадянством розуміють заснований на визнанні й повазі основних прав і свобод людини стійкий правовий зв'язок особи і держави незалежно від етнічного походження цієї особи. Відповідно, громадяни України всіх національностей складають населення України, але не український народ, українську націю.

Нація (лат. natio – плем'я, народ) – в теорії конституційного права – історична спільнота людей, яку об'єднує кровноспоріднений зв'язок, спільні мова, культура й характер, етнічна територія і спосіб господарювання.

Ототожнення української нації з населенням України призводить до юридичних наслідків: міжнародне право знає принцип самовизначення націй, а не населення. Проголошення незалежності багатонаціональним населенням якоїсь території й утворення ним окремої держави – це сепаратизм. Сепаратизм є поняття одіозне для всіх держав і трактується як зрада, чому й викликає до себе негативне й вороже ставлення. Преамбула Конституції України підводить проголошення незалежності України під сепаратизм. Це підмічено і за межами України. Так, у Росії видано кілька книг під загальною назвою "Украинский сепаратизм в России", автори яких заперечують існування української нації як етнічної спільноти. "Украинец" – изначально не этническое, но политическое понятие". Вказують при тому на Конституцію України, і небезпідставно. Але ліберальні ідеологи вперто конструюють в Україні "політичну" націю. Зрештою, не тільки, щоб заперечити наше право на самовизначення, а й щоб узаконити домінування російськомовних емігрантів та їхніх нащадків у всіх галузях суспільного життя в Україні, дискримінаційно мізерне представництво українців, у порівнянні з членами національних меншин, у вищих органах державної влади України.

Намагання чужинців позбавити українців права на власну владу на своїй землі має давню і ганебну історію. Ще польський король Казимир Великий у XIV ст. не завойовував галицьких українців, а, виявляється, "...визволяв їх від їхньої влади". Прагненням ліквідувати українську владу на українській землі керувалися й ініціатори Люблінської унії 1569 року, згідно з якою Україну включено до складу Польщі. Засилля поляків в адміністрації і всякі зловживання ними своїм службовим становищем на шкоду корінній нації призвело до ряду козацько-селянських повстань, які, врешті, вилилися у грандіозну національно-визвольну революцію під проводом Богдана Хмельницького, коли чужинецькі узурпатори влади і їхні прислужники були виметені геть козацькою шаблею.

Але невдовзі на зміну полякам прийшли росіяни. Вони захопили в свої руки панівні висоти адміністрації. Тільки на найнижчому адміністративному рівні – в селі – за дотримання законопорядку (чужинецького) відповідало місцеве українське дрібнопомісне дворянство.

Відсторонення українців від влади згубно позначилося на економічному становищі корінної нації і на її соціальній структурі: серед українців було 92% хліборобів, 4–5% робітників, решта були ремісниками, крамарями і дрібною службовою інтелігенцією. Поміщиків і буржуазії, окрім нечисленних одиниць, практично не було. Публічну адміністрацію (владу) вели росіяни у Великій Україні й Кубані, в Галичині – поляки, в Буковині і Бессарабії – румуни, в Закарпатті – угорці, а пізніше – чехи.

Таким чином, українська нація у XX століття ввійшла як підлеглий завойовникам-нацменам трудовий суспільний клас. В Україні було встановлено колоніальний міжнаціональний поділ праці. Влада, наука і культура, промисловість та торгівля перебували в руках росіян, євреїв, поляків, румунів, угорців та чехів. Хліборобство – в руках українців, але в той спосіб, що більшість земельного фонду перебувала в руках російських і польських поміщиків.

Майже весь український народ – селяни, робітники, трудова інтелігенція працював на чужий капітал, який з української праці черпав засоби для ще більшого поневолення цілої української нації, опираючись на свій репресивний адміністративний апарат, суд, поліцію, військо.

Український народ зробив чергову спробу стати господарем у власному домі, проголосивши Українську Народну Республіку. Однак вона була задушена сусідніми державами, які прагнули будь-якою ціною зберегти панівне становище своїх національних меншин в Україні.

У т. зв. УРСР влада належала ВКП(б), у філії якої КП(б)У було на 1925 рік тільки 36,9% українців. За даними радянської статистики, українці в радах найнижчого рівня (сільських) мали більшість – 87,4%, але далі вгору їх ставало все менше, так що в губерніальних радах українці були вже у меншості: 45%, а неукраїнців було – 55%. У ВУЦВК на 16 т. зв. "народних" комісарів було українців 1–2, або не більше 20%.

Таким чином, українці, які складали 80,01% населення, у вищих органах промисловості і фінансів УРСР становили тільки 15,5%. Росіяни і євреї, яких частка серед населення була 14,66%, були представлені в управлінні промисловістю і фінансами 76,2%. Кадрова політика велася згідно з відомою вказівкою Леніна Сталіну: "Заруби себе на носу, батенька. Если начальник русский – заместитель непременно должен быть еврей. И наоборот". За тридцять чотири роки – від березня 1919 до червня 1953 року – керівництво ЦК КП(б)У було весь час виключно в руках чужинців.

В червні 1953 року першим секретарем ЦК КП(б)У призначено зросійщеного українця О. Кириченка. Але і він, і його наступники перебували під жорстким контролем Москви, і за найменше відхилення від генерального курсу зросійщення й експлуатації українського народу каралися і замінювалися на слухняніших сатрапів. Позбавлені своєї національної влади, українці в Україні були на самому низу суспільної структури, виконували найважчу і найбруднішу роботу і мали найнижчі доходи.

За переписом населення 1989 року можна з'ясувати розподіл зайнятого населення найчисельніших національностей у галузях господарства УРСР. У найпрестижніших галузях невиробничої сфери чільні місця займали росіяни і євреї. Якщо питома вага зайнятих українців у цих галузях становила 22,9%, то росіян – 28,5%, євреїв – 41,7%. Причому така структура

В Україні закони пишуться і приймаються неукраїнською більшістю вищого законодавчого органу в інтересах нацменшин і на шкоду корінному етносу – українському.

зайнятості серед росіян і євреїв спостерігалася в усіх складових невиробничих галузей – в охороні здоров'я, фізкультурі і соціальному забезпеченні; в освіті, культурі і мистецтві. В науці, наприклад, частка росіян у 1989 році була на 80% більшою, ніж частка українців, а частка євреїв перевищувала частку українців у 4,3 раза. Мінімальною була зайнятість росіян і євреїв у найменш престижних і низькооплачуваних галузях матеріального виробництва – в сільському і лісовому господарстві: відповідно 8,2 і 0,9% (серед українців цей показник становив 23,4%).

Таким чином, на момент проголошення незалежності України українська нація була спільнотою з неповною соціальною структурою, в якій українці виконували виробничу функцію, а керівну – представники національних меншин. Чи за шістнадцять років "незалежності" відбулися зміни соціальної структури на користь українців?

Отже, головне питання української національно-визвольної революції – питання української влади на українській землі і досі залишається невирішеним. Те, що український народ перебуває в жахливому економічному становищі, є результатом засилля представників нацменшин і їхньої креатури у вищих органах законодавчої, виконавчої і судової влади, яким допомагає така ж неукраїнська за своїм національним походженням, власністю і діяльністю "четверта" влада – інформаційна.

Нас не повинно дивувати, що Верховна Рада України з 1991 року постійно приймає антиукраїнські законодавчі акти. В Україні закони пишуться і приймаються неукраїнською більшістю вищого законодавчого органу в інтересах нацменшин і на шкоду корінному етносу – українському. Для того, щоб зберегти нацменівську більшість у Верховній Раді України, сконструйовано відповідне виборче законодавство.

Закінчення в наступному номері.

Микола СЕРГІЙЧУК,
"Нація і держава"

ГРОМАДЯНСЬКИЙ ЧИН

СИНЬО-ЖОВТІ СТЯГИ НАД "КОНЦТАБОРОМ"

Р. КАЛАПАЧ

У далекому вже 1966 році двоє киян Віктор Кукса та Георгій Москаленко відважилися на сміливий вчинок: підняли синьо-жовтий стяг на даху одного з київських інститутів. За цю акцію молоді люди заплатили кількома роками ув'язнення та статусом кримінальних злочинців.

І тільки три тижні тому Верховний Суд України прийняв рішення, якого репресовані чекали понад 40 років: статус кримінальних злочинців вважати недійсним.

Таким чином, їх реабілітовано та скасовано судимість.

Як виявилося, вчинок Віктора й Георгія був тоді не єдиним. Він знайшов розуміння й підтримку серед патріотично налаштованої молоді. І вже згодом до такого ж протестного чину вдалися юнаки-галичани зі Львівщини…

...На світанку 9 травня 1972 року у невеличкому місті Стебнику раптово полив рясний дощ, який щедро напоював спраглу землю водою. Та не це стало предметом обговорення стебниківців і мешканців прилеглих населених пунктів. І навіть не чергова річниця перемоги над фашизмом. З вуст у вуста передавалася інформація про надзвичайну подію, що сколихнула усе довкілля, – у людних місцях міста замість радянських прапорів була виявлена національна синьо-жовта українська символіка...

– То не була якась стихійна витівка, – розповідає нинішній міський голова Стебника Роман Калапач, член Спілки політв'язнів і Всеукраїнського товариства політичних в'язнів та репресованих. – На такий крок разом із своїми друзями-однокласниками (ми закінчували місцеву десятирічку) Любомиром Старосольським, Зиновієм Дмитрівим і Петром Ярунівим (останній, на жаль, не дожив досьогодні) я відважився цілком свідомо. Бо ж виріс у національно-патріотичному середовищі. Так, брат моєї мами загинув у підпіллі. Три маминих сестри вийшли заміж за вояків УПА, кожен з яких був репресований, відбувши щонайменше 10 років ув'язнення в сибірських таборах.

Наша родина часто збиралася в домівці бабусі, де нерідко заходила мова про минуле, присутні згадували епізоди боротьби за вільну Україну, своїх бойових побратимів, співали повстанських пісень, вірили у краще майбутнє. Здається, звідси наповнився я духом свободи, соборності, пройнявся патріотичними почуттями.

Справді, розповіді старших, спілкування з ними справили на хлопчину неабияке враження. Він захоплюється історією, літературою, навчання дається йому легко, а тому часто бере участь у різних предметних шкільних олімпіадах, де належно було поціновано його глибокі знання й ерудиція.

Якось під час чергового відвідання місцевої бібліотеки (Роман Калапач був на той час восьмикласником) працівниця культосвітнього закладу підкликала його до себе, дістала з шухляди збірку Василя Симоненка і порадила почитати твори поета. Не варто, мабуть, говорити про те, як сприйняв хлопець прочитане. Книга додала йому сил, душевного пориву. Хотілося діяти, зробити щось корисне для рідної України, продемонструвати усім, що не все втрачено, що люди продовжують боротьбу за вільну й незалежну державу.

Минали дні, тижні, місяці... Юнака пригнічувала бездіяльність, пасивність. І коли вже закінчував десятий клас, раптом виникла ідея піднести дух земляків шляхом вивішення у людних місцях синьо-жовтих знамен. Своїм задумом поділився з найближчими друзями. Однокласники схвально поставилися до пропозиції Романа. Акцію призначили на 9 травня. Заздалегідь придбали необхідний матеріал (з метою конспірації тканини синього і жовтого кольорів закупляли у різних магазинах), пошили три прапори.

У ніч на 9 травня 1972 року хлопці здійснили свій задум. Десь опів на першу синьо-жовті знамена затріпотіли над приміщеннями міського будинку культури, клубу "Гірник" та в центральній частині Стебника.

А вранці, попри дощ, багато мешканців міста мали урочистий, піднесений настрій. Приємна новина швидко облетіла місто. Люди не приховували свого захоплення сміливим і відчайдушним вчинком невідомих осіб, які подарували їм того весняного дня кілька годин надії й твердої віри у незалежну Україну, дали своєрідний ковток свободи.

Стебничан тішила безпорадність правоохоронців, яким не могли допомогти навіть службові собаки, бо ж весняний дощ не лише напоїв землю життєдайною вологою, а й змив сліди невідомих патріотів, які вдалися до такого "зухвалого" вчинку.

– ..."Вирахували" нас, – продовжує розмову Роман Калапач, – десь через три місяці. Пригадую, я здавав другий вступний іспит на юридичний факультет Львівського державного університету імені Івана Франка. Несподівано двері відчинилися, і до аудиторії зайшов молодик. Підійшов до викладача, коротко з ним перемовився, після чого останній став ретельно переглядати екзаменаційні листи. Потім назвали моє прізвище, покликали до себе й запропонували пройтися до деканату. Я відразу зрозумів причину раптового візиту цивільної особи. У деканаті мені одягли наручники і під здивовані погляди чисельної групи абітурієнтів повели до виходу...

Потягнулися довгі дні слідства, перевірок, очних ставок. Слідчі не могли повірити в одержимість, патріотичну свідомість вчорашніх школярів, а тому все допитувалися: за чиєю вказівкою діяли, хто з дорослих намовив нас на цю акцію. Але хлопці твердо відстоювали свою позицію, хоча їм "підказували" однодумців в особі класного керівника, директора школи...

Гірку іронію викликав факт, коли запрошений адвокат відмовився від надання послуг, як тільки довідався, що юнаку "пришили політичну справу".

У лютому наступного року пройшло у Львові судове засідання в закритому режимі. За його вироком Романа засудили до трьох років ув'язнення з відбуванням покарання в таборах суворого режиму. Любомира Старосольського засудили на два роки ув'язнення. Відбував покарання у зоні загального режиму. Інші хлопці проходили у справі як свідки.

Роман Калапач відсидів "від дзвінка до дзвінка" в одному з таборів Сибіру. Його "тюремними друзями" виявилися такі колишні політв'язні, а нині відомі правозахисники, як Євген Пронюк, Семен Глузман, Володимир Буковський, Микола Горбаль, Ігор Калинець, Анатолій Здоровий... Спілкування з ними залишило незабутній слід у житті вчорашнього школяра, назавжди вкарбувалося в пам'ять. Водночас, під час перебування в "зоні" Роман опанував фах токаря.

Відбувши покарання, повернувся додому. Після таборів взяти на роботу працівника із кримінальним минулим не поспішали. І тільки завдяки людяності й порядності дільничного інспектора міліції вдалося працевлаштуватися на одному з місцевих підприємств.

Згодом одружився, збудував власний будинок, народилися дві доньки. Заочно закінчив Дніпропетровський гірничий інститут, працював на виробництві інженером.

Із здобуттям Україною незалежності вирішив зайнятися власною справою. Тоді ж, на зорі становлення держави, створив у Дрогобичі приватне підприємство "Роксоляна" – вирішив не словом, а ділом довести землякам, переконати їх власним прикладом в ефективності ринкових відносин.

На ту пору, у 1992 році, Роман Калапач був реабілітований за відсутністю складу злочину.

Принагідно, коли заходить мова про його засудження, зізнається, що жодного разу не пошкодував за свій вчинок.

З часом повернувся до активного життя. Упродовж 2002–2006 років був депутатом Дрогобицької міської ради, а за результатами останніх виборів до місцевих рад обраний міським головою Стебника. І на цій посаді, попри труднощі й негаразди, намагається робити все для підвищення добробуту земляків, в ім'я людей.

Іноді, коли мова заходить про той звитяжний чин українських прапороносців у далекому вже 1972 році, Роман Калапач говорить: "Такі високі слова, як зараз: соборна Україна, незалежна Україна, тоді мало хто говорив. Народ не те що якийсь був пасивний до цього, але просто ці питання на той час ніхто не порушував. Люди боялися, усі були залякані..."

Протестна акція пана Романа і його однокласників, звершена майже 35 років тому, стала однією з тих цеглин, що були згодом вмуровані у підвалини Української суверенної держави. І в тому, що сьогодні над приміщенням міської ради Стебника, яку очолює Роман Калапач, над державними й офіційними установами і багатьма будинками у великих і малих містах усієї України майорять державні синьо-жовті знамена, є, безумовно, частка життя героя нашої розповіді та його відважних друзів.

ТЕПЛИЙ СПОГАД ПРО ХОЛОДНИЙ ДЕНЬ

8 січня 1946 року видався дуже гарний день. Виблискував сніг, якого випало ще мало, легенький морозець бадьорив і тіло, і душу.

У східній частині села Лисович на Івано-Франківщині розмістився кущ української самооборони. Друзям був потрібен відпочинок. Та недовго пощастило відпочивати: у сусідньому селі Чуганах (тепер Міжріччя) почулася стрілянина, яка тривала недовго. У повітрі зависла ракета білого кольору, провідник п. Шут сказав своїм побратимам: – нас просять на поміч!

За декілька хвилин стрільці повністю підготувалися до бою. Було їх тридцять дев'five. Невдовзі всі рушили в напрямку Чуган. Попереду лежало поле і невеликий лісок, який упритул підступав до хутора Діброви. Не минуло і півгодини після відходу куща самооборони, як у Чуганах почалася страшна стрілянина, яка тривала цілий день з короткими перервами. Під вечір бій почав наближатись до нашого села. Повстанці краєм села, а потім лугами відступили в ліс.

Я, тоді сімнадцятилітній, жив у Лісовичах. Пригадую, як до нас у подвір'я вбіг москалик і закричав, побачивши воза:

– Давай лошадь – раненого везти!

Довелося підкоритися. Пораненного я відвіз у місто Болехів, у гарнізонний шпиталь. Заночував на КПП. Постовий сказав:

– Це для нас чорний день – наших упало 120 чоловік. З боку ворога – жодного...

Повстанці отримали блискучу перемогу над карателями, сили яких перевищували число наших вояків у 5–6 разів. Серед повстанців був лише один легкопоранений.

Летять літа, але теплі спогади про той зимовий день досі гріють мою душу.

Богдан МАЛАНІЙ,
м. Моршин,
Львівська область

МАВ ПСЕВДО "ОРЛИК"...

В. ГАВРИЛЮК зі своєю сестрою Василинкою

Я – сестра Василя Гаврилюка, воїна УПА. Сама я – 1947 р. народження. Тож брата живого не бачила. Зате багато наслухалася про нього від батьків, братів та сестри. Це був великий господар у домі, шанував батьків своїх, допомагав їм у догляді за малечею.

Брат був керівником служби безпеки районного осередку. Мав псевдо – "Орлик". Народився в селі Зозулинці Заліщицького р-ну Тернопільської області. Підлий зрадник видав карателям його криївку. Вороги запропонували: вам буде подароване життя, але здайтеся.

Товариш мого брата з сусіднього села Городка Степан Українець підірвався гранатою. Терплячи пекельні муки, він довго не міг вмерти, тож попросив брата полегшити його болі.

...Після цього брат натиснув курок і біля своєї скроні.

Так і лежать у сирій землі обидва побратими поруч.

Є на цвинтарі і спільний хрест на честь вояків ОУН-УПА, які разом боролися з "червоною чумою."

Мати наша все життя пронесла ту невимовну тугу за сином. Так і проходила в своїй чорній хустині всі свої літа. Здавалось, що радості у неї не було ніколи, бо втратила дорогого 18-літнього сина.

Слава Богу, що нині відкриваються пам'ятники та встановлюються хрести на честь загиблих.

Дякуємо нашому Президенту Віктору Ющенку за пошанування наших героїв. Ми підтримуємо його добрі починання.

Віримо, що і наш уряд прийме рішення визнати вояків ОУН-УПА як національних героїв. А інакше, як можна буде назвати цей уряд українським?

Сьогодні ми говоримо: "Досить!" тим політикам, які не опираються на основу основ – національну ідею.

Низько схиляємо голови перед вояками ОУН-УПА, які загинули за нашу незалежність.

Вічна їм пам'ять!
Слава Україні!
Героям слава!

М. КИСЕЛЬОВА,
м. Чернівці

ЗА ХУТОРОМ-МИХАЙЛІВСЬКИМ

КІНЕЦЬ ІМПЕРІЇ

Спроба практичного застосування теорії геополітичної динаміки Рендала Коллінза

Євген ЖЕРЕБЕЦЬКИЙ

"Помилка" Р. Коллінза

Уважний читач, безумовно, помітив, що сценарій американського соціолога, попри усі свої очевидні і незаперечні достоїнства, має одну доволі серйозну ваду – неправильно вказано "час X" Великого Вибуху Імперії. Як уже говорилось вище, Р. Коллінз передбачав, що СРСР буде фрагментуватися доволі довго, протягом XXI–XXII ст. І справді, історія каже, що колапс Римської імперії чи Візантії продовжувався декілька століть.

Що ж насправді трапилось, і чи справді помилився учений? Прямої відповіді на це у статті Р. Коллінза немає. На щастя, існує ясне тлумачення цієї "помилки" у прихильника Р. Коллінза і блискучого коментатора його праць професора Н. Розова. "Не було... теоретично передбачено точного часу (рік і місяць) колапсу імперії. ...Геополітична теорія дозволяє судити про очікувані тенденції лише тривалих проміжків (30–50 літ); події всередині цих проміжків мають випадковий характер. Розпад Варшавського блоку і наступний за ним розпад СРСР увійшли у зазначений період, однак повністю передбачення про фрагментацію Радянської імперії на слабкі частини, підпорядковані сильним окраїнним державам (читай США, Японії і Китаю), ще не справдилося. Те, що було б черговим успіхом теорії Коллінза, стало б життєвою трагедією для нас – росіян". І ще одна цитата з праці Н. Розова: "Навіть без додаткових розрахунків можна з великою впевненістю стверджувати, що до кінця століття (XX ст. – **ред.**) ситуація для Росії різко погіршилася, оскільки китайське населення, економіка і військово-технічний рівень неухильно ростуть (в безпосередній близькості від наших південно-східних кордонів), тоді як у Росії продовжується депопуляція, економічна стагнація, недостатнє забезпечення армії і вимивання населення зі східних регіонів. Іншими словами, в роботі Коллінза, крім прогнозів, що виправдалися, про фрагментацію Радянської імперії (розпад Варшавського блоку і СРСР), містяться підстави для очікування наступних, набагато трагічніших для Росії подій".

На цьому місці, ще раз перелічивши основні положення теорії геополітичної динаміки Р. Коллінза, можна було б і закінчувати статтю. Проблема, однак, полягає в тому, що з розвалом Союзу, як уже згадувалось вище, процес розпаду колишньої імперії аж ніяк не припинився. У відповідності з основними постулатами теорії, наступним етапом розпаду СРСР має бути повна фрагментація колишньої імперії на слабкі і нежиттєздатні державні утворення з наступним підкоренням цих фрагментів сильними окраїнними державами – США, Японією, Китаєм і Єдиною Європою. Кажучи простіше, розпад Радянського Союзу – це лише половина справи, напіврозпад. Друга половина – це фрагментація Росії.

Друга фаза

Виходячи із сказаного, наступний аналіз неминучого, на наш погляд, розпаду сучасної Російської Федерації слід робити саме зважаючи на спадковість і протяжність дезінтеграційних процесів, які розпочалися ще в Радянському Союзі. Чому важливо усвідомити, що майбутній розпад сучасної Росії не є чимось якісно новим і окремим, а лише ланкою неперервного процесу, започаткованого в СРСР? Бо в такому випадку ми ясно побачимо, що і зовнішні, геополітичні, і внутрішні фактори розпаду Російської Федерації продовжують діяти за старим сценарієм:

– сама держава, ані владна еліта не зазнали жодних трансформацій, а тому імперія котиться до розпаду по старій стежці;

– як і десять років тому, продовжується економічний занепад РФ (щоправда, останнім часом, за рахунок сприятливої кон'юнктури на світовому ринку енергоносіїв, Росія дещо виправила становище в економіці. – **Ред.**) і її стрімке технологічне відставання не лише від розвинутих країн Заходу, а й від колишніх аутсайдерів – країн Азійсько-Тихоокеанського регіону (АТР) і Китаю;

– це веде до стрімкого погіршення загального рівня життя в країні і до катастрофічної депопуляції, особливо на схід від Уралу; наслідком цих процесів є втрата контролю над власною територією, яка стає занадто великою для Росії;

– якщо центр не здатен контролювати власну територію – розвивається регіональний сепаратизм, після чого держава розпадається на декілька незалежних утворень, які через доволі короткий час переходять під протекторат сусідніх потужних окраїнних держав;

– наступний крок – повна втрата суверенітету.

Все. Цикл закінчився. Натомість нам важливо усвідомити, що навіть характер перебігу окремих етапів розпаду також буде подібним до тих, що вже були в минулому. Наприклад, ми не припускаємо можливості військових конфліктів між РФ і Китаєм в майбутньому через територіальні претензії, тобто реалізацію 4 принципу Р. Коллінза про показові (showdown) війни. Найімовірніше, все відбудеться, як в СРСР – економічне і військове виснаження РФ дозволить Китаю мирним шляхом забрати собі стільки території, скільки йому дозволять інші супердержави. Спробуємо, однак, обґрунтувати наші міркування.

Як уже говорилось вище, всяке надмірне розширення веде до послаблення або навіть втрати контролю над власною територією. Звідси російські вчені роблять висновок від зворотного: територіальне зменшення Радянського Союзу до розмірів РФ, оточеної слабкими сусідами, дає можливість Росії в середньо- чи довготерміновій перспективі відновити щодо своїх сусідів імперські домагання. Залишимо поки що ці дещо несподівані твердження російських вчених без коментарів і спробуємо глянути на майбутнє Росії, застосовуючи принципи Р. Коллінза.

Перший принцип – ресурсна перевага. Після 1991 року найбільших втрат зазнав ресурсний потенціал імперії. Російська імперія після розпаду Союзу втратила чверть території, майже половину населення і половину ВВП. Сьогоднішній дещо вищий рівень життя росіян в європейській частині РФ порівняно із країнами СНД вдається утримати лише завдяки сприятливій кон'юнктурі цін на нафту.

Відчутних збитків зазнає російська економіка від такої неіснуючої раніше статті витрат, як плата за транзит. За певних обставин ці витрати можуть сильно зрости. Розпад СРСР призвів до розпаду господарських зв'язків між суб'єктами господарювання і республіками і до різкого зменшення виробництва. Таким чином, Росія, втративши свою західну частину, стала більш північною і більш східною державою, ніж вона була до 1917 року. Не менш значних втрат Росія зазнала і в азійській частині, оскільки великі родовища нафти і газу та прибутки від них лишилися поза межами Росії.

Натомість найбільша загроза, з якою зіткнулась Росія на початку XXI століття, – це демографічна проблема.

Коротко суть цієї проблеми полягає в:

– природному скороченні приросту населення внаслідок низької народжуваності і високої смертності;

– внутрішній неконтрольованій міграції населення з північних і східних регіонів в європейську частину РФ;

– своєрідному російському демографічному now how, яке полягає в прогресуючому вимиранні титульної нації (росіян), а також угрофінів і збільшенні питомої ваги неслов'янського населення;

– гігантському демографічному вибуху в суміжних з Росією країнах АТР, особливо в Китаї.

Протягом XX століття населення Росії зменшувалося чотири рази, однак, на відміну від трьох попередніх (Перша світова і громадянська війни, штучний голодомор і колективізація і Друга світова війна), причини останнього скорочення населення виключно демографічні. Різке падіння народжуваності демографи прогнозували ще 20 років тому, однак публічного характеру ця проблема набула лише протягом останніх років. Російські і зарубіжні демографи одноголосно стверджують, що це явище має яскраво виражену тенденцію до наростання, і прогнозують різке зменшення натурального приросту населення Російської Федерації. Це добре видно з поданої нижче таблиці.

Таблиця 1. Динаміка натурального приросту РФ за останні 10 років

1991 + 110 тис.	1996 – 818 тис.
1992 – 207 тис.	1997 – 751 тис.
1993 – 738 тис.	1998 – 696 тис.
1994 – 870 тис.	1999 – 923 тис.
1995 – 832 тис.	2000 – 958 тис.

За прогнозами експертів ООН, у 2025 році, населення Росії буде становити 138 млн. осіб, але більш песимістичний прогноз Держкомстату РФ передбачає зменшення населення Росії до 130 млн осіб уже у 2016 році. Однак, як стверджують демографи, насправді реальний процес депопуляції відбувається набагато швидше. Так, російський демограф Є. Андреєв прогнозує зменшення чисельності громадян Росії через 50 років до 93 млн. Тут треба відзначити, що у ці розрахунки закладено майбутній міграційний приріст. Без майбутніх мігрантів через 50 років населення Росії зменшиться наполовину, тобто до 70 млн осіб.

Оскільки російські експерти вже давно дійшли висновку, що Росія не здатна вирішити демографічну кризу, спираючись лише на власний потенціал, то вирішальне значення в державній політиці РФ для поліпшення складного демографічного стану надається міграційній політиці. Варто зауважити, що саме імміграція (найбільша у 1994 р. – 810 тис.) і є тим фактором, який дещо поліпшує важкі демографічні показники РФ. Проблема, однак, полягає в тому, що міграція із сусідніх країн має вкрай ненадійний характер: розраховувати на стабільний потік можна лише у тому випадку, коли економічна і політична ситуація в самій Росії буде привабливою для іммігрантів, або тоді, коли в прикордонних з Росією країнах ситуація буде далеко гіршою, ніж у Росії. (Наприклад, збільшення потоків етнічних росіян (і слов'ян) з азіатських країн СНД в Росію різко зросло у зв'язку із збройними конфліктами у цих країнах (1991–1994), а також через катастрофічну інфляцію і спад економіки в пострадянських країнах). Однак, як твердять російські фахівці, міграційний приріст протягом останнього часу різко зменшився у зв'язку із зростанням зворотного процесу – еміграцією з Росії: так, у 2001 році позитивне сальдо в результаті еміграційно-імміграційних процесів становило лише 61,5 тис. осіб.

Для того, щоб повною мірою усвідомити, якого величезного значення надає Росія імміграції, наведемо уривок із праці "Стратегія для Росії", написаний експертами Ради зовнішньої і оборонної політики (СВОП) під керівництвом С. Караганова:

"Після 2005 р. в Росії прогнозується стрімке природне падіння кількості працездатного населення, яке може досягнути 1 млн. осіб на рік. Це не просто скорочення, це обвал. Робоча сила буде одним з найдефіцитніших, якщо не найдефіцитнішим ресурсом в Росії. На короткий проміжок – 3–4 роки – падіння працездатного населення може дещо компенсуватися за рахунок підвищення пенсійного віку, проте такий крок призведе до ще стрімкішого зменшення працездатного контингенту в майбутньому. Якщо Росія почне стабільно виходити з економічної кризи, єдиним джерелом поповнення її трудових ресурсів може стати лише імміграція. Отже, перспективна міграційна політика Росії – це, перш за все, імміграційна політика.

Якщо ж Росія буде більш-менш стійко розвиватися, у XXI ст. вона, можливо, стане головною країною імміграції у світі, подібно до Сполучених Штатів Америки в XIX і XX ст.".

До сказаного додамо, що підтримувати стабільний потік мігрантів в Росію на потрібному рівні можна двома способами: або створюючи для них привабливий клімат в самій Росії, або цілеспрямовано організовуючи нестерпні економічні і політичні умови в країнах-донорах. Без сумніву, експерти СВОП у своїх прогнозах враховували обидва варіанти стимуляції зовнішньої міграції в Росію.

Інша, не менш серйозна проблема, з якою зіткнулася Росія на початку XXI століття, – це вкрай нерівномірний розподіл її людських ресурсів по регіонах. Стан справ такий: загальна площа сучасної РФ становить понад 17 млн кв. км, а населення – 145.924,9 тис. В Європейській частині Росії, загальна площа якої дорівнює 25,2% від загальної площі РФ (4.309,5 тис. кв. км), мешкає 114,752 тис., в азійській частині, на яку припадає 74,8% території РФ (12.765,9 млн. тис. км) – 31.172,9 тис. осіб. При цьому щільність населення в європейській частині – 26,6 особи на 1 кв. км, а за Уралом – на порядок менша – 2,4 особи. Ще більша проблема – це райони Крайньої Півночі і прирівняні до них територій, які займають 11,900 млн. кв. км (69,7%), на яких проживають 11.533,5 тис. осіб. Тут щільність населення становить менше 1 особи на кв. км.

Наведемо вибірково дані щодо щільності заселення деяких північних російських регіонів: Чукотський автономний округ – 0,1 особи на кв. км.; Якутія-Саха – 0,3 особи на кв. км; Магаданська обл. – 0,5 особи на кв. км; Евенкійський авт. округ – 0,02 особи на кв. км; Таймирський авт. округ – 0,05 особи на кв. км; Корякський авт. окр. – 0,1 особи на кв. км; Камчатська обл.. – 0,8 особи на кв. км; Ямало-Ненецький авт окр. – 0,7 особи на кв. км.

А так виглядає щільність заселення на півдні азійської частини Росії і на Далекому Сході – на кордоні з Китаєм: Приморський край – 13,1 особи на кв. км; Хабаровський край – 1,9 особи на кв. км; Амурська обл. – 2,7 особи на кв. км; Читинська обл. – 2,9 особи на кв. км; Республіка Бурятія – 2,9 особи на кв. км; Ангінський Бурят. авт. окр. – 4,2 особи на кв. км; Усть-Ординський Бурят. авт. окр. – 6,4 особи на кв. км; Іркутська обл. – 3,6 особи на кв. км; Красноярський край – 1,3 особи на кв. км; Республіка Тува – 1,8 особи на кв. км.

Тут нам лишається додати, що з протилежного боку кордону, в Китаї, щільність населення перевищує 130 осіб на 1 кв. км. Зрозуміло, що такий величезний перепад демографічного потенціалу створює колосальну напругу на кордоні, яка рано чи пізно закінчиться експансією на новий життєвий простір. З чийого боку буде іти ця експансія і якого вона буде кольору – пояснювати зайве.

Ця похмура картина російської демографії буде неповною без такого важливого фактора, як внутрішня міграція в Росії.

Продовження. Початок у числі 7.

Продовження в наступному числі.

ПРОБЛЕМА

БОРОТЬБА ЩЕ ПОПЕРЕДУ!

У меморандумі з дистрибутерами більше "окоза-милювання", ніж наміру повернути українську мову в кінотеатри

Олег ШАГАН

Із-поміж численних парадоксальних ресурсів, якими аж кишить усесвітня інтернетна спільнота, є й сайт, на якому кожен бажаючий може пообіцяти що завгодно за умови, що знайдеться ще скількись охочих підтримати його обіцянку. Донедавна функціонував він так-сяк, без особливого, як то кажуть, "фанатизму", але все раптом змінилось, як тільки знайшовся один-єдиний українець, котрий (навіть заховавшись під якимось мудрацьким ніком) пообіцяв бойкотувати кінотеатри доти, доки там не можна буде, нарешті, дивитися іноземні фільми, дубльовані українською. Він наївно запросив собі всього лише якусь сотню "приєднантів", чомусь і гадки не маючи, що всього за кілька днів під цією обіцянкою буде вже кілька тисяч підписів, включаючи цілу низку авторитетних і популярних людей, — письменників, музикантів, науковців, журналістів.

І це лише один із епізодів боротьби української громадськості за українську мову на кіноекранах, котра спалахнула після того, як низка кінодистрибуторів через продажний суд 17 листопада скасувала постанову попереднього уряду, що регламентувала порядок українізації цієї сфери, а уряд нинішній, де гуманітарним блоком керує така одіозна фігура, як Дмітрій Табачнік, демонстративно відмовився навіть оскаржувати таку відверто злочинну ухвалу в суді вищої інстанції. Була, зрештою, ціла низка подібних ініціатив, котрі зринали як цілеспрямовано — в середовищі патріотичних організацій, так і відверто стихійно — як згадана в інтернеті. І масштаб цього руху вочевидь так налякав як кінодистрибуторів, так і новітніх урядовців, що вони вирішили укласти-таки між собою "пакт" і бодай частково повернути українську мову на екрани. Згідно з меморандумом, який нещодавно підписали представники 14 з 24 дистрибуторських компаній і міністерство культури, до кінця 2007 року кількість україномовних копій іноземних фільмів має становити 50%, і в такій же пропорції демонстратори обіцяються забезпечити кінопоказ; причому дитячі фільми іноземного виробництва до 31 грудня поточного року перейдуть на українську мову повністю. Дистрибутори виторгували для себе і низку поступок, таких, як право навіть не субтитрувати (про дублювання не було й мови!) російські фільми та експериментальне кіно з обмеженою кількістю копій, а також право самим розподіляти, в які регіони підуть російські, а в які — українські копії. Мінкульт пообіцяв також удосконалити і збільшити потужності копірувальної фабрики кіноцентру імені Довженка, ба, навіть у перспективі (а чому лише в перспективі?!) зняти ПДВ з компаній, які дублюють та розповсюджують фільми українською мовою.

Що ж маємо у висліді? Перш за все, беззаперечно, позитивний факт того, що проросійським урядовцям не вдалося просто так зігнорувати вимогу статті 14 "Закону про кінематографію", де чітко зазначено, що "іноземні фільми перед розповсюдженням в Україні в обов'язковому порядку повинні бути дубльовані або озвучені чи субтитровані державною мовою". До позитивів слід зарахувати й те, що індустрія дублювання в Україні таки розвиватиметься, хоч як цього не хотіли дистрибутори, котрі досі спокійнісінько отримували дубльовані копії з Росії і більше нічим не переймалися.

Позитивним, звісно, є й те, що українці таки зможуть повернутися в кінотеатри. Однак стосовно цього залишається дуже багато "якщо". Бо наразі невідомо, як поведе себе десяток інших дистрибуторів і які санкції вживатимуться (якщо взагалі вживатимуться) до тих, хто "не побажав приєднатися". І неясно, чи не побажають невдові "меморандумці" крадькома спустити цю справу, як водиться, на гальмах через бажання, скажімо, демонстраторів показувати українські копії в незручний, сиріч "некасовий" час. І ще багато чого неясно, найгірше з якого — спекулятивне "регіональне" розповсюдження копій, яке фактично позбавляє мільйонів українців Сходу і Півдня права на рідну мову. Жодних пояснень того, яким чином упроваджуватиметься квотування, ані від мінкульту, ані від дистрибуторів ми наразі не дочекалися, а це вельми підозріло. Недарма ж бо Президент, незважаючи на підписання цього дивацького в принципі меморандуму (які взагалі можуть бути меморандуми там, де елементарно треба виконувати закон!), все ж звернувся до прем'єра з вимогою припинити мовну дискримінації в кінотеатрах.

Підстави для цього більш ніж серйозні, коли згадати, що у Верховній Раді зареєстровано законопроект 2684 від 7 грудня 2006 року, внесений депутатом-регіоналом В. Колесніченком "Про внесення змін до Закону України "Про кінематографію" (щодо порядку розповсюдження і демонстрування фільмів). У ньому нардеп пропонує переписати якраз 14-ту статтю закону і дозволити дублювати, озвучувати чи субтитрувати іноземні фільми "державною мовою, регіональною мовою або мовою меншин на вибір розповсюджувача". Отакої!

Після цього мимоволі думаєш: хоч би цей меморандум не був усього лише "присипляючою", спрямованою на те, щоби притупити пильність. Очевидно, що сприймати його як перемогу, нехай навіть і "компромісну", відверто зарано. Боюся, що основна боротьба ще попереду. І то далеко не лише через інтернет...

ВІД АВТОРА

ЩАСТЯ В МІСТІ

Олександр ХОМЕНКО, поет, літературознавець

"У цьому місті щастя не живе", — звістив був початком 90-х своєму поколінню богемно-розхристаний поет, чиї тексти тоді підносилися майже як клейнод доби. Відтоді, щоправда, багато чого змінилося... Покоління розпалося, хтось нидіє в селі, хтось пішов у алкогольну схиму, ще комусь до вподоби плекати власну самотинну геніальність і мріяти про Шевченківську. Наш поет так само набув багато суміжних професій, навіть зловив був за хвіст примхливого птаха депутатського щастя, а нині з успіхом набуває езотеричного фаху "політтехнолога".

Але мова не об тім. Мова — про щастя і про місто (наразі — про Київ). Бо те, що його яружні ландшафти аж ніяк не нагадують паризько-брюсельські євроформати, люди здогадувалися віддавна. Проте саме початком 90-х, крізь усі оті мільйонні стоси знецінених купоно-карбованців, гори турецького шмаття на стихійних базарах та філіжанки зі спеціально відбитими ручками (аби клієнтура по кав'ярнях тару не тирила) щонайвиразніше проявилась інша іпостась звичної нашої побутово-історичної невлаштованості: непоборна обраність Міста, його посланництво, висока й трагедійна невипадковість проживання його часу і простору. Майже як у добу Тичини та Нарбута, коли поруч сусідили "сторостерзаний Київ" та "Києва далекого торжественність нагорна".

Із відстані нашого часу, досвіду й ностальгії вільно достеменно ствердити, що Київ тоді був світовим містом, столицею Ойкумени. Бо місія столиць завжди була й лишатиметься єдиною: витворювати сенси і викликати з небуття спогади. А сенсів і спогадів тоді було й було: безконечні філософські учти вночі, богемні кав'ярні, де тирлувалися визнані й невизнані пророки (одна "Кулінарка" варта цілого паризького Монмартру), газети зі "сліпим" друком, але витонченими екзерсисами й нетутешньо-метафізичними світлинами. А ще — Лаврська школа поетів, асоціація "Нова література", "Основа" Валерія Іллі та "Ліга партій міжмор'я"... І все це — майже без грошей, одначе з вірою в те, що робилося, бо за пропозицію "заробити копійку", створюючи масовку для мітингу або пікету, можна було гарантовано отримати в зуби. Як ОУНівці в 41-му, люди йшли "на зов Києва", ночуючи у випадкових знайомих, у майстернях на купах стружки (з категоричною умовою — вночі не курити), проте, долучаючись до чогось більшого, ніж вони самі, ніж їхні окремішні долі.

Щастя досконалого шопінгу стало правити за релігію для київського "середнього класу" десь після приїзду до міста президента Клінтона. Тоді перехожі на вулицях запитували, чи привіз він із собою Моніку. Як з'ясувалося згодом, він привіз дещо інше — новий триб життя вкупі з "моральним кодексом" будівника глобалізму. З того часу Київ почав змінюватися просто галопуючими темпами. Найперше — у внутрішній своїй якості, бо слово "киянин" перестало означати щось, пов'язане з обов'язком і служінням, а стало просто загальною назвою для власників щасливого лотерейного квитка, що володіють нерухомістю (бажано — в межах Печерська чи Старокиївського району). У центрі міста — на Хрещатику, у "Домі кави" на Городецького, у бутіках, щедро натиканих по підземних "квадратах" — з'явилося багато людей зі щасливими обличчями, що більше не переймалися жодними світовими проблемами.

Що можна ще побажати цим обранцям долі? Звичайно — аби комфорту їхньому не було кінця. Бо ж так приємно, повернувшись із офісу додому й увімкнувши плазмовий телевізор, зняти з полички придбану в дорогущій "Буквї" книгу модного мізантропа Селіна. На цікавезні речі можна там натрапити. Для прикладу: "Якось увечері слід міцно приспати усіх щасливих, а тоді, поки вони ще сплять, одразу й навіки позбутися їх і їхнього щастя".

НОВІ ВИДАННЯ

ЖАГА ПАМ'ЯТІ

Святослав КОСТЕЛЬНИК

"Ця невелика за обсягом, але бездонна за змістом книга "Олеська земля — земля героїв", ці перлини про жертовність олеськівчан у визвольних змаганнях, сотні яких (списки подаються) склали найвищу жертву за незалежність України — життя — може стати підвалиною майбутньої Пропам'ятної книги на пошану борцям за Волю України", — пише в передмові до згаданого тому Ірини (Орисі) Грицини-Матешук кандидат технічних наук Ярослав Гелетій. Попри неодмінну українську компліментарність, цим словам охоче віриш бодай тому, що місія, котру виконує це мемуарне видання — у цілому шерегу таких же напрочуд важливих видань, котрі, на щастя, останнім часом виходять усе частіше, — і справді надзвичайна, і переоцінити її практично неможливо.

У чому ж суть цієї місії? Історики справедливо вважають, що для відтворення максимально повної історичної достовірності певного періоду необхідно в ідеалі мати документальні спогади всіх людей, які протягом цього періоду жили, — інакше завжди залишається поле для здогадок, а відтак і можливості для перекручень. Це, звичайно, тільки в ідеалі, а на практиці є річчю, як неважко здогадатись, абсолютно неможливою, — та все ж до кожного ідеалу слід принаймні прагнути, особливо там, де ще можна бодай щось виправити. Адже нашу історію загалом і двадцяте століття в ній зокрема наперекручували вже стільки, що хоч за голову хапайся! І ця книжка, — знову ж таки, наголошую, в шерегу сотень (а треба б тисяч) подібних видань, — усім перекрученням каже вагоме українське "досить!", називаючи речі своїми іменами, воздаючи належне героям і недвозначно вказуючи на катів. Доки ще живі люди, котрі пам'ятають, і доки ще вони мають фізичні й душевні сили тримати перо чи бодай наговорити все це на диктофон, — доти кожне їхнє слово вкладатиметься в живу парадигму великої історичної правди, котра веде до неодмінної історичної справедливості.

Шановна авторка на вівтар отієї згаданої паном Гелетієм майбутньої Пропам'ятної книги приносить у своєму томі "Олеська земля — земля героїв" правду про борців за Україну з міста Олеська та села Теребежів, що на Львівщині, звідки вона родом. Це страшна правда, але без її усвідомлення, як і без усвідомлення такої ж страшної правди з кожного українського міста і села, з кожного українського роду й родини, неможливо рухатися далі. Адже справа, за великим рахунком, не в минулому, а в майбутньому, котре — як не крути — саме з минулого й постає. Тому честь і хвала пані Орисі Грицині-Матешук і всім тим нашим щирим і сумлінним патріотам, які на письмі залишають для нащадків найдорожче — пам'ять. Упевнений, що нащадки зуміють належно розпорядитися цим безцінним скарбом і зробити адекватні висновки.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 3б, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.

Передплатний індекс: 09715

Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"

Замовлення №

Наклад 60 000 примірників

Ціна договірна